

FON ARAŞTIRMA RAPORU

EYLÜL - 2023

İÇERİK

PİYASA NOTLARI (EYLÜL PİYASA GELİŞMELERİ)

14.09.2023 TARİHLİ DAĞILIM DEĞİŞİKLİĞİ GEREKÇESİ

FAİZLİ RİSK GRUPLARI FON DAĞILIM TAVSİYESİ

FAİZSİZ RİSK GRUPLARI FON DAĞILIM TAVSİYESİ

RİSK GETİRİ PROFİL ANKETİ DOLDURMAYAN KATILIMCILARA EYLÜL 2023
GENEL YATIRIM ÖNERİSİ

RİSK GRUPLARI VE ALTERNATİF YATIRIM ARAÇLARI EYLÜL 2023
GETİRİ KARŞILAŞTIRMALARI

Tahvil & Bono & Eurobond

TCMB'nin para politikası faizini 500 baz puan artış ile %30.00'e yükselttiği Eylül ayında, yukarı yönlü volatilité ile 2 yıllık bono faizi 259 baz puan artış ile %24.14'e yükselirken, 10 yıllık bono faizi de 806 baz puan artış ile %26.35 seviyesinde ayı tamamladı. Eylül ayında ABD 10 yıllık faiz oranı 46 baz puan artış ile ayı %4.57 seviyesinden tamamladı.

Hisse Piyasası

Eylül ayını ise %5.30 değer kazancı ile 8,334 seviyesinde kapanış gerçekleştirdi. Banka endeksi %17.3 ile pozitif ayrışırken sanayi endeksi % 6.38 ile BİST-100 üzerinde getiri sağladı.

Döviz

ABD'de Eylül ayında 10 yıllık tahvilin yükseliş ile birlikte Dolar'ın Eylül ayında güç kazandığı gözlemlendi. EUR/USD paritesi 1.0839 seviyesinde tamamladığı Ağustos ayından sonra, Eylül ayı içerisinde 1.0488 seviyesine kadar gerilerken ayı 1.0573 seviyesinden tamamladı.

Emtia

Eylül ayında manşet emtia endeksi %1.12 gerilerken, gıda emtia endeksi aylık bazda %4.63 gerilemiş, sanayi emtia endeksi ise %1.14 yükselmiştir.

Yurtdışı

FED, Eylül ayı kararında faizleri, beklentilere paralel bir şekilde, %5.25-%5.5 seviyesinde sabit bırakma kararı aldı. Toplantı sonrasında, enflasyonun yüksek seyri nedeniyle, bu sene içerisinde gerçekleşebilecek 25 baz puanlık faiz artışı tahmin ediliyor.

Tahvil - Bono Piyasası:Eylül ayında ABD 10 yıllık faiz oranı 46 baz puan artış ile ayı %4.57 seviyesinden tamamladı. FED'in sıkı para politikası duruşunu sürdüreceği beklentisi ile ABD 10 yıllık faizinin bu seviyeler civarında kalması beklenebilir.

TCMB'nin para politikası faizini 500 baz puan artış ile %30.00'e yükselttiği Eylül ayında, yukarı yönlü volatilité ile 2 yıllık bono faizi 259 baz puan artış ile %24.14'e yükselirken, 10 yıllık bono faizi de 806 baz puan artış ile %26.35 seviyesinde ayı tamamladı. Eylül ayında mevduat faizleri ise 29 Eylül tarihli TCMB verisine göre 1-3 ay vadede %45.21 olarak açıklandı ve Ağustos ayının son verisine (%37.59) göre 762 baz puanlık bir artış gerçekleşti. 29 Eylül tarihli TCMB verilerine göre yabancı yatırımcılar Eylül ayında Devlet İç Borçlanma Senetlerinde yaklaşık 464.3 milyon \$ tutarında net alım gerçekleştirmişlerdir.

Enflasyon: Eylül ayında TÜFE %4.75 ile piyasa beklentilerine paralel gerçekleşirken yıllık enflasyon da %61.53'e yükseldi. Aylık bazda en yüksek artış kaydeden kalemler eğitim (%30.27), alkollü içecekler ve tütün (%10.03) ve konut,su, elektrik,gaz ve diğerleri grubu (%5.76) olurken yıllık artış oranlarına baktığımızda lokanta ve oteller (%92.48), eğitim (%80.96) ve sağlık (%79.79) olarak gerçekleşti. ÜFE aylık bazda %3.40 artarken, yıllık bazda ise %47.44 oranında artış gösterdi. ÜFE/TÜFE makası ise uzun bir dönemin ardından Temmuz'da TÜFE lehine dönmüştü. Eylül ayında da ÜFE/TÜFE makası TÜFE lehinde devam etmektedir. Baz etkileri ve geçişkenlik de dikkate alınınca bir süre daha TÜFE'nin yüksek seyretmesi beklenebilir. Üretici fiyatlarında ise enerji fiyatlarındaki gerilemenin etkisi olumlu olarak beklenebilir. Diğer taraftan ise emtia fiyat gelişmeleri takip edilecek ana unsur olarak değerlendirilebilir.

PİYASA NOTLARI

Emtia: Eylül ayında manşet emtia endeksi %1.12 gerilerken, gıda emtia endeksi aylık bazda %4.63 gerilemiş, sanayi emtia endeksi ise %1.14 yükselmiştir. Petrol ise Ağustos ayında %2.1 yükselişin ardından Eylül ayında da yükselişini devam ettirerek %9.7 artış sergilemiş ve Brent tipi petrol fiyatı ayı 95.31 \$ seviyesinden tamamlamıştır. Global piyasalarda sınırlı faiz yükselişine paralel Ağustos ayında %1.5 değer kaybeden altın, Eylül ayında %4.8 değer kaybederek ons fiyatı 1848 \$ seviyesinde kapanış gerçekleştirmiştir.

Döviz Piyasası: ABD’de Eylül ayında 10 yıllık tahvilin yükseliş ile birlikte Dolar’ın Eylül ayında güç kazandığı gözlemlendi. EUR/USD paritesi 1.0839 seviyesinde tamamladığı Ağustos ayından sonra, Eylül ayı içerisinde 1.0488 seviyesine kadar gerilerken ayı 1.0573 seviyesinden tamamladı. Diğer gelişmiş ülke para birimlerine karşı değer kazanan ABD Doları, Dolar endeksi olarak bilinen DXY Eylül ayını 106.2 seviyesinden tamamladı ve Ağustos ayı kapanış seviyesi olan 103.6’a göre değer kazanmış oldu. Enflasyon beklentilerindeki yatay seyre rağmen FED’in sıkı duruşunu daha uzun süre koruyabileceği beklentisi hakim. FED, Eylül ayı kararında faizleri, beklentilere paralel bir şekilde, %5.25-%5.5 seviyesinde sabit bırakma kararı aldı. Toplantı sonrasında, enflasyonun yüksek seyri nedeniyle, bu sene içerisinde gerçekleşebilecek 25 baz puanlık faiz artışı tahmin ediliyor. Türk Lirası Eylül ayında TCMB’nin açıkladığı döviz alış kurlarına göre USD’ye karşı 27.37, USD/TRY paritesi Ağustos ayı kapanış seviyesine (26.6658) kıyasla Eylül ayında 2.7% değer kazanarak, EUR’ya karşı ise 29.03 seviyesinde kapanış gerçekleştirdi.

Pay Senedi (Hisse) Piyasası: Ağustos ayını %12.3 değer kazancı ile tamamlayan BİST-100 endeksi, Eylül ayını ise %5.30 değer kazancı ile 8,334 seviyesinde kapanış gerçekleştirdi. Banka endeksi %17.3 ile pozitif ayrışırken sanayi endeksi % 6.38 ile BİST-100 üzerinde getiri sağladı. Eylül ayında hisse senedi piyasasında günlük işlem hacmi ortalama 200.6 milyar TL olarak gerçekleşti. Yabancı yatırımcılar Eylül ayında alış yönündeydiler. TCMB 29 Eylül verisine göre Eylül ayında yaklaşık 28.5 milyon \$ tutarında hisse senedi alış gerçekleştirdiler.

14.09.2023 TARİHLİ DAĞILIM GEREKÇESİ

ABD’ de enflasyon verileri beklentilere paralel manşet ve çekirdek TÜFE olmak üzere sırasıyla yıllık %3.7 ve %4.3 artış gösterdi. FED’ den yılın sonuna kadar faiz artışı beklenmezken, faiz indirim beklentileri 2024 Mart ayından Haziran ayına ertelendi. Faizlerin beklentilerden daha uzun süre yüksek kalacağına yönelik beklentinin kuvvetlenmesiyle dolar endeksinde kuvvetlenme yaşandı. ABD 10 yıllık getirisi %4.30 seviyesine çıkarken, ABD’den gelen güçlü PMI verileriyle resesyon beklentilerinin ötelenmesi ise hisse senedi piyasasındaki risk iştahını dengeleyen unsur oldu. Yükselen faiz hadleriyle beraber değerli metallerde satış baskısı görüldü. Asya’ da ise Çin’den beklenti altı gelen makro ekonomik veriler risk iştahını törpüledi. Önümüzdeki dönemde Çin’ den otoritelerce piyasaya gelecek destek paketleri, ABD’de istihdam ve enflasyon verileri faiz patikasını anlamak amaçlı piyasalarca takip edilecektir. Yurtiçinde TÜFE aylık beklentilerin üzerinde %9.09 artış gösterirken, yıllık artış %58.94 oldu. Enflasyon verisine ek olarak, TCMB beklentilerin üzerinde 750 baz puanlık faiz artışına giderek politika faizini %25 seviyesine yükseltti. Karar metninde parasal sıkılaştırma gerektiği zamanda ve ölçüde güçlendirilecek ifadelerini kullanarak enflasyonla mücadele konusunda sıkı duruşun devam edeceğinin sinyalini verdi. Karar sonrasında risk primi cephesinde Türkiye’ nin 5 yıllık CDS primi 375’e kadar gerilerken, Fitch Türkiye’ nin not görünümünü yükseltti. Hisse senedi piyasasında ise gelen yüksek seviyelerde dengelenme gözlemlendi. Bu bağlamda, yükselen iç verim oranlarından daha fazla oranda faydalanmak amacıyla, sabit getirili kıymetlere yatırım yapan GEK-Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırımı Fonu dağılıma eklenmiştir. Para politikasındaki gelenekselliğe dönüşle beraber, risk priminin düşmesine paralel olarak, uzun vadeli dış borçlanma araçlarına yatırım yapan GHG-Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu dağılıma eklenirken, kısa vadeli dış borçlanma araçlarına yatırım yapan GEU-Değişken Emeklilik Yatırım Fonu dağılımdan çıkartılmıştır. Çoklu varlık stratejisiyle yönetilen GCT-Birinci Fon Sepeti Emeklilik Yatırım Fonu oranı azaltılırken, altına yatırım yapan GHA-Altın Katılım Emeklilik Yatırım Fonu dağılımdan çıkartılmıştır.

FAİZLİ RİSK GRUPLARI FON DAĞILIM TAVSİYESİ

Faizli risk grupları için 14.09.2023 tarihli risk/yaş grupları bazında, dağılım ve öneri tarihli volatilité aralıklarına aşağıda yer verilmiştir. Tavsiye niteliğindeki öneriler, katılımcıların Risk Getiri Profili (RGP) anketi'ni doldurma tarihindeki yaşları ve risk profilleri baz alınarak verilmektedir.

FON DAĞILIMI**Düşük Risk Profili**

Fon Kodu-Fon Adı	0-30 Yaş Aralığı	31-40 Yaş Aralığı	40-50+ Yaş Aralığı
	C	D	D
GEL-Para Piyasası EYF	35%	65%	65%
GEH-Hisse Senedi EYF	15%	0%	0%
GCT-Birinci Fon Sepeti EYF	15%	10%	10%
GEK-Borçlanma Araçları EYF	25%	25%	25%
GHG-Dış Borçlanma Araçları EYF	5%	0%	0%
GHO-Üçüncü Değişken EYF	5%	0%	0%

Orta Risk Profili

Fon Kodu-Fon Adı	0-30 Yaş Aralığı	31-40 Yaş Aralığı	40-50+ Yaş Aralığı
	C+	C	C
GEL-Para Piyasası EYF	15%	35%	35%
GEH-Hisse Senedi EYF	20%	15%	15%
GCT-Birinci Fon Sepeti EYF	15%	15%	15%
GEK-Borçlanma Araçları EYF	25%	25%	25%
GHG-Dış Borçlanma Araçları EYF	10%	5%	5%
GHO-Üçüncü Değişken EYF	15%	5%	5%

Yüksek Risk Profili

Fon Kodu-Fon Adı	0-30 Yaş Aralığı	31-40 Yaş Aralığı	40-50+ Yaş Aralığı
	B	B	C+
GEL-Para Piyasası EYF	5%	5%	15%
GEH-Hisse Senedi EYF	25%	25%	20%
GCT-Birinci Fon Sepeti EYF	15%	15%	15%
GEK-Borçlanma Araçları EYF	20%	20%	25%
GHG-Dış Borçlanma Araçları EYF	15%	15%	10%
GHO-Üçüncü Değişken EYF	20%	20%	15%

Çok Yüksek Risk Profili

Fon Kodu-Fon Adı	0-30 Yaş Aralığı	31-40 Yaş Aralığı	40-50+ Yaş Aralığı
	A	A	B
GEL-Para Piyasası EYF	0%	0%	5%
GEH-Hisse Senedi EYF	30%	30%	25%
GCT-Birinci Fon Sepeti EYF	20%	20%	15%
GEK-Borçlanma Araçları EYF	15%	15%	20%
GHG-Dış Borçlanma Araçları EYF	15%	15%	15%
GHO-Üçüncü Değişken EYF	20%	20%	20%

Yıllık Volatilité	A	B	C+	C	D
	13.76%	12.52%	10.17%	7.47%	2.82%

FAİZSİZ RISK GRUPLARI FON DAĞILIM TAVSİYESİ

Faizsiz risk grupları için 14.09.2023 tarihli risk/yaş grupları bazında, dağılım ve öneri tarihli volatilité aralıklarına aşağıda yer verilmiştir. Tavsiye niteliğindeki öneriler, katılımcıların Risk Getiri Profili (RGP) anketi'ni doldurma tarihindeki yaşları ve risk profilleri baz alınarak verilmektedir.

FON DAĞILIMI

Düşük Risk Profili			
Fon Kodu-Fon Adı	0-30 Yaş Aralığı	31-40 Yaş Aralığı	40-50+ Yaş Aralığı
	C	D	D
GEA-Katılım Değişken EYF	45%	15%	15%
GES-Katılım Standart EYF	20%	35%	35%
GHA-Altın Katılım EYF	5%	0%	0%
GKB-Kira Sertifikaları Katılım EYF	30%	50%	50%

Orta Risk Profili			
Fon Kodu-Fon Adı	0-30 Yaş Aralığı	31-40 Yaş Aralığı	40-50+ Yaş Aralığı
	C+	C	C
GEA-Katılım Değişken EYF	60%	45%	45%
GES-Katılım Standart EYF	10%	20%	20%
GHA-Altın Katılım EYF	5%	5%	5%
GKB-Kira Sertifikaları Katılım EYF	25%	30%	30%

Yüksek Risk Profili			
Fon Kodu-Fon Adı	0-30 Yaş Aralığı	31-40 Yaş Aralığı	40-50+ Yaş Aralığı
	B	B	C+
GEA-Katılım Değişken EYF	70%	70%	60%
GES-Katılım Standart EYF	5%	5%	10%
GHA-Altın Katılım EYF	10%	10%	5%
GKB-Kira Sertifikaları Katılım EYF	15%	15%	25%

Çok Yüksek Risk Profili			
Fon Kodu-Fon Adı	0-30 Yaş Aralığı	31-40 Yaş Aralığı	40-50+ Yaş Aralığı
	A	A	B
GEA-Katılım Değişken EYF	80%	80%	70%
GES-Katılım Standart EYF	0%	0%	5%
GHA-Altın Katılım EYF	10%	10%	10%
GKB-Kira Sertifikaları Katılım EYF	10%	10%	15%

Yıllık Volatilité	A	B	C+	C	D
	11.85%	10.88%	9.13%	7.89%	4.78%

FAİZLİ RİSK GRUPLARI VE ALTERNATİF YATIRIM ARAÇLARI EYLÜL 2023 GETİRİ KARŞILAŞTIRMALARI

AYLIK	YAŞ	Düşük Riskli	Orta Riskli	Yüksek Riskli	Çok Yüksek Riskli	DOLAR	MEVDUAT	ALTIN	BİST 100	KYD-BONO (TÜM)
	18-30 Yaş	3.44%	3.04%	2.82%	2.84%	2.67%	2.36%	-0.63%	5.27%	-11.56%
	31-40 Yaş	3.35%	3.44%	2.82%	2.84%					
	41-50 Yaş	3.35%	3.44%	3.04%	2.82%					
	50+ Yaş	3.35%	3.44%	3.04%	2.82%					

YBB	YAŞ	Düşük Riskli	Orta Riskli	Yüksek Riskli	Çok Yüksek Riskli	DOLAR	MEVDUAT	ALTIN	BİST 100	KYD-BONO (TÜM)
	18-30 Yaş	43.58%	51.24%	54.21%	57.81%	46.41%	17.02%	50.37%	51.29%	-28.10%
	31-40 Yaş	32.41%	43.58%	54.21%	57.81%					
	41-50 Yaş	32.41%	43.58%	51.24%	54.21%					
	50+ Yaş	32.41%	43.58%	51.24%	54.21%					

YILLIK	YAŞ	Düşük Riskli	Orta Riskli	Yüksek Riskli	Çok Yüksek Riskli	DOLAR	MEVDUAT	ALTIN	BİST 100	KYD-BONO (TÜM)
	18-30 Yaş	68.50%	82.56%	91.27%	104.45%	47.95%	21.51%	67.58%	164.86%	-20.59%
	31-40 Yaş	47.00%	68.50%	91.27%	104.45%					
	41-50 Yaş	47.00%	68.50%	82.56%	91.27%					
	50+ Yaş	47.00%	68.50%	82.56%	91.27%					

DEĞERLENDİRME: Faizli grup dağılımlarında; Tüm yaş ve risk grupları için ortalama getiri aylık %3.12 , ybb %47.36 ve yıllık için %77.29 olarak gerçekleşmiştir.

FAİZSİZ RİSK GRUPLARI VE ALTERNATİF YATIRIM ARAÇLARI EYLÜL 2023 GETİRİ KARŞILAŞTIRMALARI

AYLIK	YAŞ	Düşük Riskli	Orta Riskli	Yüksek Riskli	Çok Yüksek Riskli	DOLAR	KARPAYI	ALTIN	BİST 100 Katılım Endeks	KYD-BONO (TÜM)
	18-30 Yaş	3.00%	3.27%	3.30%	3.43%	2.67%	1.69%	-0.63%	7.19%	-11.56%
	31-40 Yaş	2.60%	3.00%	3.30%	3.43%					
	41-50 Yaş	2.60%	3.00%	3.24%	3.26%					
	50+ Yaş	2.60%	3.00%	3.24%	3.26%					

YBB	YAŞ	Düşük Riskli	Orta Riskli	Yüksek Riskli	Çok Yüksek Riskli	DOLAR	KARPAYI	ALTIN	BİST 100 Katılım Endeks	KYD-BONO (TÜM)
	18-30 Yaş	42.12%	42.49%	45.16%	49.33%	46.41%	12.07%	50.37%	55.52%	-28.10%
	31-40 Yaş	41.57%	42.12%	45.16%	49.33%					
	41-50 Yaş	41.57%	42.12%	45.07%	49.09%					
	50+ Yaş	41.57%	42.12%	45.07%	49.09%					

YILLIK	YAŞ	Düşük Riskli	Orta Riskli	Yüksek Riskli	Çok Yüksek Riskli	DOLAR	KARPAYI	ALTIN	BİST 100 Katılım Endeks	KYD-BONO (TÜM)
	18-30 Yaş	77.81%	78.28%	80.01%	86.23%	47.95%	16.96%	67.58%	167.24%	-20.59%
	31-40 Yaş	77.12%	77.81%	80.01%	86.23%					
	41-50 Yaş	77.12%	77.81%	79.90%	85.93%					
	50+ Yaş	77.12%	77.81%	79.90%	85.93%					

DEĞERLENDİRME: Faizsiz grup dağılımlarında ;Tüm yaş ve risk grupları için ortalama getiri aylık % 3.10, ybb % 44.56 ve yıllık için % 80.31 olarak gerçekleşmiştir.

**RİSK GETİRİ PROFİL ANKETİ DOLDURMAYAN KATILIMCILARA
YÖNELİK GENEL YATIRIM ÖNERİSİ**

Risk Getiri Profili Anketini doldurmamış katılımcılarla paylaşılan C+ fon dağılımı aylık genel yatırım tavsiyesi olup, katılımcılara her seferinde kendilerine özel yatırım tavsiyesi alabilmeleri için Risk Profil Anketi'ni doldurmaları önerilmektedir. 14.09.2023 tarihli fon dağılım değişikliği sonrası Ağustos ayı için devam eden faizli ve faizsiz içerikli güncel tavsiyemiz aşağıda yer almaktadır.

Fon Kodu-Fon Adı	FAİZLİ
	C+
GEL-Para Piyasası EYF	15%
GEH-Hisse Senedi EYF	20%
GCT-Birinci Fon Sepeti EYF	15%
GEK-Borçlanma Araçları EYF	25%
GHG-Dış Borçlanma Araçları EYF	10%
GHO-Üçüncü Değişken EYF	15%

Fon Kodu-Fon Adı	FAİZSİZ
	C+
GEA-Katılım Değişken EYF	60%
GES-Katılım Standart EYF	10%
GHA-Altın Katılım EYF	5%
GKB-Kira Sertifikaları Katılım EYF	25%

**GENEL YATIRIM ÖNERİSİ VE ALTERNATİF YATIRIM ARAÇLARI
EYLÜL 2023 GETİRİ KARŞILAŞTIRMALARI**

	(C+) Faizli Grup	DOLAR	MEVDUAT	ALTIN	BİST 100	KYD-BONO (TÜM)
AYLIK	3.04%	2.67%	2.36%	-0.63%	5.27%	-11.56%
YBB	51.24%	46.41%	17.02%	50.37%	51.29%	-28.10%
YILLIK	82.56%	47.95%	21.51%	67.58%	164.86%	-20.59%

	(C+) Faizsiz Grup	DOLAR	KARPAYI	ALTIN	BİST 100 Katılım Endeks	KYD-BONO (TÜM)
AYLIK	3.27%	2.67%	1.69%	-0.63%	7.19%	-11.56%
YBB	42.49%	46.41%	12.07%	50.37%	55.52%	-28.10%
YILLIK	78.28%	47.95%	16.96%	67.58%	167.24%	-20.59%

DEĞERLENDİRME: Risk Getiri Profili Anketi doldurmamış katılımcılarımız için sunduğumuz C+ dağılımlarımızda; faizli grup için aylık %3.04 , ybb % 51.24 ve yıllık için %82.56 olup, faizsiz grup için aylık %3,27, ybb % 42.49 ve yıllık performans %78.28 olarak gerçekleşmiştir.